ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ИҚТИСОДИЁТ УНИВЕРСИТЕТИ

«КЕЛИШИЛДИ»	«ТАСДИҚЛАЙМАН»
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги	Тошкент давлат иктисодиёт университети ректори К.А. Шарипов
«____» __________ 2020 й.	__________ 2020 й.

5230700 – Банк иши ва аудити таълим йўналиши негизидаги:

– 5A230701 - Банк иши ва аудити

магистратура мутахассисликларига кирувчилар учун махсус (ихтисослик) фанларидан

Д А С Т У Р

Тошкент - 2020 й.

Аннотация

Дастур 5А230701 - Банк иши ва аудити магистратура мутахассислигига кирувчилар учун 5230700 - Банк иши ва аудити таълим йўналишининг 2016/2017 ўқув йилида тасдиқланган ўқув режасидаги асосий фанлар асосида тузилган.

ТУЗУВЧИЛАР:

З.Мамадияров – ТДИУ «Банк иши ва инвестициялар» кафедраси мудири, PhD., доцент.

А.Норов – ТДИУ «Банк иши ва инвестициялар» кафедраси, PhD.

Дастур Магистратура бўлимининг 202__ йил ___ _______даги №___ сонли Кенгаши йиғилишида мухокама қилинган ва тасдиқлашга тавсия этилган.

КИРИШ

5230700 - Банк иши ва аудити бакалавриат таълим йўналиши –тижорат банклари фаолиятининг барча йўналишлари, иқтисодий-хуқуқий ва ташкилий асослари, фаолият тамойиллари, ликвидлилиги, барқарорлиги ва тўлов қобиллиятини таъминлаш усуллари, банкларда бухгалтерия ҳисобини ташкил қилиш ва юритиш, барча банк операцияларининг бухгалтерия ҳисобида акс эттириш, ички назоратнинг ташкил этилиши, банк фаолияти аудитини ташкил қилиш ва ўтказиш, молиявий ҳисоботларни тузиш, молиявий ҳисоботларни аудитдан ўтказиш, аудиторлик хулосаларини тайёрлаш, банк мижозларига комплекс хизмат кўрсатиш масалалар мажмуасини қамраб олади.

Таълим йўналиши негизидаги мутахассисликларнинг вазифаси - талабалар билимларини чуқурлаштириш ва тижорат банкларида молиявий режаларни, йиғма молиявий балансларни, асосий иқтисодий кўрсаткичларни ҳисоб-китоб қилиш учун дастлабки маълумотларни тайёрлаш, тижорат банкларида стратегик режалаштириш, улар фаолиятини ташкил этиш ва назорат килиш, пул-кредит ва бюджет-солиқ сиёсати билан боғлиқ равишда ўрта ва узоқ муддатли молиявий (бюджетларни) прогнозлаш, банк тизими барқарорлигини таъминлаш ва уни модернизациялаш орқали ривожлантириш йўлларини ишлаб чиқиш, банк тизимининг даврий иқтисодий инқирозларга қарши чоралар билан фаолият юритишини таъминлаш, тижорат банкларида ташки ва ички аудитни ташкил этиш, тижорат банкларида аудиторлик текшируви самарадорлигини ошириш ва уни ривожлантириш йўлларини ишлаб чиқиш, тижорат банкларининг эмиссион фаолиятини ташкил қилиш ва банк эхтиёжлари учун инвестицияларни жалб қилиш бўйича чора-тадбирлар ишлаб чиқиш ҳамда уни амалга ошириш, тижорат банкларининг инвестицион сиёсатини ишлаб чиқиш ва инвестиция портфелини самарали бошқаришни ташкил килиш, қимматли қоғозлар бозорида профессионал фаолият билан шуғулланиш, республика қимматли қоғозлар бозори марказлашган инфратузилмаларининг операцион фаолиятини ташкил қилиш, қимматли қоғозлар бозорини мувофиқлаштириш ва назорат қилувчи давлат органлари ишини ташкил қилиш масалаларини ечиш, алгоритмлаш ва математик таъминотни яратиш, технологик ечимларни ишлаб чиқиш бўйича ҳамда илғор педагогик технологиялардан фойдаланган ҳолда билимларини ошириш ва кўникма ҳосил қилишдан иборатдир.

5230700 - Банк иши ва аудити таълим йўналиши негизидаги 5А230701 - Банк иши ва аудити магистратура мутахассисликларига кирувчи талабалар учун таълим йўналиши ўқув режасига асосан 2 та ихтисослик фанлари бўйича: “Банк иши”, “Банкларда бухгалтерия ҳисоби” ва 4 та умумкасбий фанлар бўйича: “Пул ва банклар”, “Инвестиция”, “Банк хизматлари маркетинги” “Банк хуқуқи” фанларидан тест саволлари шакллантирилган. Бу фанлар ўз негизида қамраб олинган маълумотлар қуйида батафсил келтирилган.

БАНК ИШИ фани бўйича:

“Банк иши” фанининг предмети ва вазифалари. Ўзбекистон Республикаси банк тизими ва бошқа кредит муассасалари. Тижорат банкларини ташкил этишнинг ҳуқуқий ва иқтисодий асослари. Ўзбекистон Республика банкларида рақамларни (ҳисоб варағларини) очиш, ёпиш ва қайта ҳужжатлаштириш тартиби. Тижорат банкларининг ҳисоб-китоб операциялари. Тижорат банклари пассивлари таркиби ва уларни жойлашиши. Тижорат банкларининг активлари таркиби ва уларни жойлашиши. Тижорат банкларининг валюта операциялари. Тижорат банкларини молиявий бозор операциялари. Кредитлашни ташкил этиш асослари ва уларнинг босқичлари. Айланма маблағлар ва мижозларнинг кредитга лаёқатлилигини баҳолаш усуллари. Кредитнинг таъминоти ва унинг шакллари. Тижорат банкларининг фоиз сиёсати. Кичик бизнес ва тадбиркорлик субъектларини кредитлаш. Тижорат банклари томонидан қишлоқ хўжалик субъектларини кредитлаш. Алоҳида кредит турлари. Тижорат банкларининг факторинг операциялари. Тижорат банкларининг лизинг операциялари. Тижорат банкларининг эмиссия-касса операциялари. Тижорат банкларининг янги хизмат турлари. Тижорат банкларининг балансдан ташқари операциялари. Тижорат банкларининг даромадлари, харажатлари ва фойдаси. Тижорат банкларининг тўловга лаёқатлиги ва ликвидлиги. Тижорат банклари рисклари ва уларни бошқариш усуллари. Тижорат банклари фаолиятини тартибга солиш ва назорат қилиш.

БАНКЛАРДА БУХГАЛТЕРИЯ ҲИСОБИ фани бўйича:

Банкларда бухгалтерия ҳисобини ташкил қилиниши. Банк операцияларини ҳужжатлаштириш ва ҳужжатлар айланиши. Банк ички назорати. Банкларда синтетик ва аналитик ҳисобни юритиш. Мижозларга банк ҳисобварақларни очиш ва юритиш тартиби. Банкларда депозит операциялари ҳисоби. Нақд пулсиз ҳисоб-китоблар ҳисоби. Банклараро ҳисоб-китоблар ҳисоби. Банкларда касса операциялари ҳисоби. Банкларда кредит операциялари ҳисоби. Банкларда лизинг ва факторинг операциялари ҳисоби. Банкларда қимматли қоғозлар билан операциялар ҳисоби. Банкларнинг чет эл валютасидаги операциялари ҳисоби. Банкларда моддий ва номоддий активлари ҳисоби. Банкларда солиқлар ва бошқа мажбурий тўловлари ҳисоби. Банкларда балансдан ташқари операциялари ҳисоби. Банк бухгалтерия ҳисоботлари.

ПУЛ ВА БАНКЛАР фани бўйича:

“Пул ва банклар” фанига кириш. Пулнинг пайдо бўлиши, зарурлиги ва функциялари. Пул назариялари. Пул айланмаси ва унинг таркиби. Пул массаси ва пул агрегатлари. Пул тизими: мазмуни, турлари ва элементлари. Ўзбекистон Республикаси пул тизими ва унинг элементлари. Инфляция ва унга қарши курашиш йўллари. Пул ислоҳотлари. Кредитнинг зарурлиги, функциялари, турлари ва шакллари. Кредит бўйича фоиз ставкалар ва уларга таъсир қилувчи омиллар. Банкларнинг келиб чиқиши ва банк тизими. Ўзбекистон Республикаси банк тизими ва унинг таркиби. Марказий банк ва унинг функциялари. Марказий банкнинг мустақиллиги. Тижорат банклари ва

уларнинг функциялари. Тижорат банкларининг операциялари. Нобанк молия-кредит муассасалари. Банк инқирозлари. Пулнинг халқаро муносабатлардаги ҳаракати. Халқаро молия институтлари, уларнинг мақсади ва функциялари.

ИНВЕСТИЦИЯ фани бўйича:

Инвестицияларнинг иқтисодий мазмуни ва моҳияти. Инвестиция жараёнларининг мазмуни ва асосий босқичлари. Инвестиция фаолияти ва инвестиция сиёсати. Иқтисодиётни ривожлантиришда хорижий инвестицияларнинг роли. Иқтисодиётнинг халқаро интеграциясида хорижий инвестицияларнинг ўрни ва уларнинг халқаро ҳаракатини тартибга солиш. Иқтисодиётга инвестицияларни жалб этишда эркин иқтисодий ҳудудларнинг ўрни. Иқтисодиёт ва унинг реал секторини ривожлантиришда хусусий инвестицияларнинг ўрни ва аҳамияти. Инвестиция фаолиятини ривожлантиришда инвестиция муҳитининг ўрни. Инвестиция фаолиятида капитал қурилиш. Давлат инвестиция дастури. Инвестиция лойиҳаларининг молиявий ва иқтисодий самарадорлигини баҳолаш. Инвестиция фаолиятини молиялаштириш манбалари ва усуллари. Инвестицияларни молиялаштиришда молиявий воситалар. Инвестиция фаолиятини кредитлаш. Инвестицияларни молиялаштиришнинг лойиҳавий молиялаштириш ва лизинг механизми. Инновацион фаолиятни молиялаштириш. Номоддий активларга сафарбар этиладиган инвестицияларни молиялаштириш. Инвестиция рисклари ва уларни пасайтириш йўллари.

БАНК ХИЗМАТЛАРИ МАРКЕТИНГИ фани бўйича:

Банк менежменти ва маркетинг фани предмети. Банк фаолиятида менежмент ва унинг зарурлиги. Банк менежментининг ҳуқуқий асослари. Тижорат банклари фаолиятини бошқаришни ташкил этиш асослари. Тижорат банклари фаолиятини корпоратив бошқариш. Тижорат банклари фаолиятида молиявий менежмент. Банк ходимларини бошқариш тизими. Тижорат банклари фаолиятида маркетинг. Банк махсулотлари ва хизматлари бозорини ўрганиш. Тижорат банкларининг мижозлари бозори. Банклараро рақобат: моҳияти ва шаклланиши. Банклар фаолиятини стратегик режалаштириш.

БАНК ҲУҚУҚИ фани бўйича:

Банк иши ва банк ҳуқуқи тушунчаси, предмети ва тамойиллари. Банк ҳуқуқининг манбалари ва банкларга оид ҳуқуқий муносабатлар. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ва уни ҳуқуқий тарибга солиш. Ўзбекистон Республикаси тижорат банклари тизими ва уларнинг ҳуқуқий ҳолати. Ўзбекистонда банлар фаолиятини тартибга солиш ва банк назорати. Банк ҳисобварақларини ва ҳисоб-китобларини ҳуқуқий тартибга солиш. Банкларнинг омонат ва кредит операцияларини ҳуқуқий тартибга солиш. Банкларнинг бошқа хизматлари ва уларни ҳуқуқий тартибга солиш. Ўзбекистон Республикасида валютага оид операциялар ва уларнинг ҳуқуқий тартибга солиниши. Айрим хорижий давлатлар банк тизимини ташкил этишнинг ўзига хос хусусиятлари.

АДАБИЁТЛАР РЎЙХАТИ

1. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси – Т.: Ўзбекистон, 2018. – 46 б.

2. Мирзиёев Ш.М. Ўзбекистон Республикаси Президентининг Олий Мажлисга Мурожаатномаси. 22.12.2017 йил.

3. Мирзиёев Ш.М. Қонун устуворлиги ва инсон манфаатларини таъминлаш юрт тараққиёти ва халқ фаровонлигининг гарови. Ўзбекистон Республикаси Контитуцияси қабул қилинганининг 24 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маъруза. 2016 йил 7 декабрь / Ш.М.Мирзиёев.-Тошкент: Ўзбекистон, 2017. – 48 б.

4. Мирзиёев Ш.М. Буюк келажагимизни мард ва олийжаноб халқимиз билан бирга қурамиз. Мазкур китобдан Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.Мирзиёевнинг 2016 йил 1 ноябрдан 24 ноябрга қадар Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри сайловчилари вакиллари билан ўтказилган сайловолди учрашувларида сўзлаган нутқлари ўрин олган. Ш.Мирзиёев. -Тошкент: Ўзбекистон, 2017. – 488 б.

5. Мирзиёев Ш.М. Эркин ва фаровон, демократик Ўзбекистон давлатини биргаликда барпо этамиз. Ўзбекистон Республикаси Президенти лавозимига киришиш тантанали маросимига бағишланган Олий Мажлис палаталарининг қўшма мажлисидаги нутқи / Ш.М.Мирзиёев.-Тошкент: Ўзбекистон, 2016. - 56 б.

6. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 31 март “Инвестициялар бўйича давлат қўмитасини ташкил этиш тўғрисида” ги №4996 сонли фармони.

7. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 29 ноябрьлаги 5264-сонли “Ўзбекистон Республикаси Инновацион ривожланиш вазирлигини ташкил этиш тўғрисида”ги Фармон

8. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2016 йил 26 октябрдаги “Эркин иқтисодий зоналар фаолиятини фаоллаштириш ва кенгайтиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПФ-4853-сонли Фармон

9. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 7 августдаги “Эркин иқтисодий зоналар самарали фаолият кўрсатиши учун вазирликлар, идоралар ва жойлардаги давлат ҳокимияти органларини мувофиқлаштиришни кучайтириш ва уларнинг масъулиятини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3175-сонли Қарори

10. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 5 июндаги “Тошкент шаҳри Яшнообод туманида инновацион технопракни ташкил этиш тўғрисида”ги ПФ-5068-сонли Фармони

11. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 7 февралдаги “Корея Республикаси Ҳукуматининг беғараз ёрдамини жалб қилган ҳолда Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институти қошида Ўқув-амалий тўқимачилик технопаркини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2759-сонли Қарори

12. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 30 мартдаги “Сирдарё вилоятининг Янгиер шаҳрида кичик саноат зонасини барпо этиш тўғрисида”ги ПҚ-2860-сонли Қарори

13. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2008 йил 2 декабрдаги «Навоий вилоятида эркин индустриал-иқтисодий зона ташкил этиш тўғрисида»ги Фармони

14. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 12 январдаги ПФ-4931-сонли Самарқанд вилоятининг Ургут туманида – «Ургут», Бухоро вилоятининг ғиждувон туманида – «ғиждувон», Фарғона вилоятининг Қўқон шаҳрида – «Қўқон», Хоразм вилоятининг Ҳазорасп туманида – «Ҳазорасп» эркин иқтисодий зоналари ташкил этиш тўғрисидаги Қарори

15. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг 2017 йил 10 апрелдаги “Эркин иқтисодий зоналар фаолиятини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 196-сонли қарори билан тасдиқланган Низоми

16. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 10 апрелда «Эркин иқтисодий зоналар фаолиятини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги 196-сонли Қарори

17. Муллажонов Ф.М. ва бошқ. Ўзбекистон Республикаси банк тизими. Тўлдирилган иккинчи нашри. Т.: O’zbekiston, 2011.-368 б.

18. Introduction to banking. Barbara Casu Claudia Girardone Philip Molyneux. Pearson Education Limited. First published 2006.

19. The Mystery of banking. Murray N. Rothbard. Second edition. Ludwig von Mises Institute Auburn, Alabama. Copyright © 2008 by the Ludwig von Mises Institute.

20. Абдуллаева Ш.З. Банк иши. Дарслик. - Т.:Иқтисод-молия, 2017.

21. Жуков Е.Ф. Деньги, кредит, банки. Учебник / – М.: Волтерс клувер, 2010. – 432с.

22. Лаврушин О.И. и др. Деньги, кредит, банки. Учебник. – М.: КНОРУС, 2010. -560 стр.

23. Omonov A., Qoraliyev T. Banklarda buxgalteriya hisobi T. Iqtisod-moliya 2014 yil.

24. Navro‘zova K., Ortiqov O. Naqd pulsiz hisob-kitoblar va to‘lov tizimi T. Iqtisod-moliya 2014 yil

25. Наврўзова К.Н. Банкларда бухгалтерия ҳисоби Т., MOLIYA – IQTISOD 2010 й.

26. Наврўзова К.Н., Қуллиев И. Марказий банкда бухгалтерия ҳисоби Т.: Молия-иқтисод 2007 й.

27. Муругова И.А., Наврузова К.Н. Основы бухгалтерского учета в банках. - Т.: 2001.

28. Муругова И.А. Операционная техника и учет в банках. - Т.: 2004.

29. Козлова Е.П., Бабченко Т.Н. Сборник корреспонденций счётов бухгалтерский учета по новому счётному плану. - М.: Бухгалтеркий учет, 2005.

30. Абдуллаева Ш.З. “Кредит ва кредитлаш амалиёти” Монография. Т.:Иқтисод-молия, 2017 й. -368 б.

31. Омонов А.А, Қоралиев Т.М “Пул, кредит ва банклар” Дарслик. Т.: -

ИҚТИСОД-МОЛИЯ, 2012 й. – 562 б.

32. Рашидов О. Ю., Алимов И.И., Тоймуҳамедов И. Р., Тожиев Р. Р. Пул, кредит ва банклар. Дарслик. – Т.: ТДИУ. 2011 й. – 428 б.

33. Саидов Д. Пул ва пул муомаласи. Ўқув қўлланма/ Т. EXTPEMYM-ПРЕСС, 2011 й. 110 б.

34. Prof. Dr AP Faure. Money Market: An introduction.1 st edition. 2013 Quoin institute (PTY)Limited & Bookboon/com.

35. Маматов Б.С, Хўжамқулов Д.Ю., Нурбеков О.Ш. Инвестиция. Дарслик. -Т.: "Иқтисод – молия", 2013 й. 784 – б.

36. Карлибаева Р. Инвестиция: Ўқув қўлланма. - Т.: Чўлпон, 2011.-124 б.

37. Валдайцев С.В. и др. Инвестиции: Учебник. – М.: ТК Вэлби, Проспект, 2007. - 584 с.

38. Хазанович Э.С. Иностранные инвестиции: Учебное пособие. 2-е изд. - М.: КНОРУС, 2011.- 312 с.

39. Азларова А.А., Абдурахмонова М.М. Банк маркетинги. ТДИУ, 2010 й.

Интернет сайтлари

1. www.gov.uz – Ўзбекистон Республикаси хукумат портали.
2. www.cbu.uz – Ўзбекистон Республикаси Марказий банки сайти.
3. www.mf.uz – Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги сайти.
4. www.lex.uz – Ўзбекистон Республикаси Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси.
5. www.mineconomu.uz – Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт вазирлиги сайти.
6. www.stat.uz – Ўзбекистон Республикаси давлат статистика қўмитаси расмий сайти.